

jih nihče ne mara; in če udje krajnega šolskega sveta se takim nakanam protivijo, pa jim naložijo koj po 100 gld. kazni. To mora biti drugače; nad slovenskimi šolami naj čuvajo slovenski možje.

Ceravno so se doklade povišavale, postale ceste niso boljše; vzboljšale so se le tam, kjer stanuje kak poseben prijatelj naših nemških Celjanov.

Tudi to ni prav, da vozari in vozari samo par ljudi šoter ali prod za ceste; če plačujejo v celem okraji okrajne doklade, naj bi se tudi zaslužek razdelil; naj jih zasluži več ljudi, ne samo eden ali dva vse.

Gospodarstvo v okrajnem zastopu toraj ni dozda tako, da bi mi Slovenci mogli biti zadovoljni z njim. Treba korenite premembe, katera se bo izvršila, ako zmagamo Slovenci. Slovenci pa bodemo in moramo zmagati, ako stori vsak Slovenec svojo dolžnost, da pride volit ter voli pošteno, narodno s Slovenci! Vsak se naj spomni besed pesnikovih, ki govori: Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpade!

Slov. jezik in c. kr. uradi.

„Trkajte, in odprlo se vam bode!“ sem vzkliknil ter sem ob enem priobčil v 8. št. „Slov. Gosp.“ z dne 21. febr. zanimivo razsodbo c. kr. justičnega ministerstva, da se ima pri naši c. kr. okrajni sodniji napraviti slovenski napis, priskrbeti slovenski pečat in potrebne uradne tiskovine v slovenskem jeziku. Na totu moj poziv, da bi narodnjaki tudi po drugod zahtevali enakih pravic, oglasil se je neki gospod s svojim „odzivom“ ter imenuje stvari, za katere smo se bili potegnili v Šmarji. malenkostne; pravi, da smo prišli bika za rep, namesto za roge.

Gospod dopisnik, kateri v svojem „odzivu“ našteva prav zanimivo reči, kako je med trdimi Nemci našel slovenskih uradnikov, ne pa, da bi bili isti pri nas nameščeni, vendar mojega poziva ni popolnoma razumel. Malenkostno bi bilo morebiti res, ako bi bili mi v Šmarji prosili samo za vnanje slovenske napise, na znotranje uradovanje pa bi se ne bili nič ozirali; malenkostno bi bilo misliti na slovenske table, če se znotraj v uradu uraduje vse po nemško.

Pisec teh vrst pa vé iz svoje izkušnje, da se pri naši sodniji uraduje s slovenskimi strankami slovensko, ako stranke govore z uradniki samo slovenski (čeprav morebiti znajo nemški). Bil je enkrat sam za pričo, in ker je s sodnijskim adjunktom govoril samo slovenski, govoril je tudi g. adjunkt samo slovenski, in narekoval je svojemu pisarju tudi slovenski zapisnik, čeprav on po svojem mišljenju ni naš.

Iz tega sledi, da se pri nas uraduje slovensko, ako mi sami hočemo in slovenski napis

na sodnijskem poslopi, slov. pečat in dr. potem že ni več „malenkost“, ampak samo naravna stvar in posledica znotranjega slovenskega uradovanja. Ali čeprav so slovenski napisi na naši c. kr. sodniji čisto naradni, vendar nam tudi totu napisi v naši prošnji niso bili glavna stvar, naj nam g. dopisnik verjame, da ne!

Zunanji napisi so nam bili samo uzrok, da visoko c. kr. justično ministerstvo opozorimo na dve čisto notranji in nikakor ne malenkostni stvari. Mislil sem, da bodo vsi čitatelji „Gospodarjevi“ tudi med vrstami umeli brati, gospod dopisnik „odziva“ pa tega ni hotel. Zato zdaj povem, kateri sta bili tisti dve notranji, nikakor ne malenkostni zadevi. Prva je bila, da naznanimo visokemu c. kr. justičnemu ministerstvu, da hočemo popolnem, slovensko uradovanje, ustno in pismeno. Zato treba potrebnih tiskovin, katerih dozda menda ni bilo pri nas. Take tiskovine so razne pozivnice, sprejemnice itd. ter tudi uradni pečat spada k takim stvarem. Drugič pa smo bili mi prošnjo svojo uložili ravno takrat, ko je bilo pri nas razpisano mesto c. kr. okrajnega sodnika. Ker je naša prošnja za slovensko uradovanje prišla naravnost k justičnemu ministerstvu, izvedeli so tam želje šmarskega okraja. S te osebne strani dosegli smo morebiti tudi to, da je zdaj tudi novi gospod adjunkt, ki je meseca februarja prišel k nam, popolnoma zmožen slovenskega uradovanja. Moj gosp. kolega bo zdaj umel, da naša stvar ni čisto malenkostna.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Obrezovanje trsa.

(Konec.)

Ali so očesa pozebla ali ne, vidi se najlažje tako, da se po dolgom prereže, in če je v sredini črno ali rujavo, tako je pozeblo popolnoma. Ako so pa v sredini zelene pičice, pa je še pričakovati, da bo oko še poganjalo.

Dosti manj pozebejo oni deli očesa, iz katerih rastejo postranske mladike, kakor oni, iz katerih žene glavna mladika. Zato se mora točno paziti, ali so očesa dovolj zelena, da bo mogla iz njih gnati glavna ali postranska mladika. Zdrava in nepozebla očesa so v sredini celo zelena.

Če je na trsu pozeblo staro deblo, tedaj so pozeble gotovo mladike in očesa. To pozna se najbolje v spomladi, kedar začne trs poganjati; takrat ne poganja namreč iz stebela, temveč iz korena ali iz onih očes, ki so nizko na stebelu tako, da so pod snegom bila varna pozebljenja.

Ko se je zapazilo, na katerih delih je pozebel trs, vidi se tudi, kako se mora obrezovati.